

19. november 2015

Nuna tamakkerlugu pilersaarusionermut nalunaarut 2015
(Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)

Nuna tamakkerlugu pilersaarusionermut nalunaarut 2015-imut tunngasoq Siumumiit imaattumik oqaaseqarfignissavarput.

Siumumiit aallarniutigalugu oqaatigerusutarput tassaavoq inuiaqatigiinni siammasissumik najugaqariaaseqarnitta illersortuarnissaanik ineriartortittuarneqarnissaannillu anguniagaqartuarnissamik sulineq aqutissaajuartariaqartutut isumaqarfigigatsigu.

Nunarujussuarmi isorartuumi inukeqisumilu najugaqarfeqarnitsigut nunap aningaasarsiornikkut pitsaasumik ineriartortinneqarnissaata qulakkeerneqarnissaanut aqutissat unammilligassallu assigiinngisitaarsinnaaqisut Siumumi isumaqarpugut, taamaattumillu nalunaarut soorlu manna aqutigalugu pilersaarusionsinnaanernut assigiinngitsunut paasissutissat pingaaruteqarsinnaasut takusutissiarineqarnerat Siumumiit pitsaasutut isumaqarfigaarput.

Ukiunilu kingullerni soorlu Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu ataatsimiititaliarsuup kiisalu Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit oqariartuutigaat nunatta aningaasaqarikkut annertuumik unammilligassaqartoq. Tamannalu tamatsinnut pisussaaffiliivoq siunissaq eqqarsaatigalugu nunatta pitsaanerusumik inissinnissaa siunertaralugu qanoq iliuuseqarfigisariaqarneranik.

Nalunaarusiap aallartinnerani nunatsinni innuttaasut qanoq agguataagaanerat annertuumik sammineqartoq Siumumiit maluginiarparput. Najugaqariaatsitta piffiit ilaanni malunnarpianngitsumik piffiillu ilaanni malunnarnerusumik assigiinngitsunik peqquteqartumik ineriartorsimanerat ineriartorfiusimanninneralluunniit Siumumi ilisimalluinnaratsigu matumanani oqaatigissavarput.

Innuttaasut amerliartuinnartut inoqarfinni mikinerniit anginerusunut nuuttarnerat erseqqissiaruinnarpoq, tamassumalu ilaatigut ilinniakkanik ingerlatsinermik kiisalu suliffissatigut periarfissarissaarnerusunut ujartuinernut peqquteqartinneqarnerat tunngavilersuutigineqarluni. Naak siunertarineqartut ajunngikkaluartut Siumumiit siammasissumik najugaqariaaseqarnitta tassuunakkut isumaliutigeqqittariaqarneranik oqariartuuteqarnissamik pisussaaffilerpaatigut, tassami ineriartornerup saakkiartorfii ukiuni makkunani takusinnaalersimasagut ilaatigut ernumanartoqarneranik tikkuusimmata.

Nunarsuup sinnerani inuit inoqarfinnut anginerusunut nuuttarnerat aamma ineriartorfiusoq ilisimagaluarlutigu, Siumumiit isumaqarpugut tamassuma nunatsinni inuiaqatigiit aaqjissuusaanerat eqqarsaatigalugu qanoq siunissami iluseqartumik ineriartortitsinissamik pilersaarusionsinnaanitta isumaliutigilluartaqarneranik pissutissaqartikkaatigut.

Kommuunit kattussuutsinneqarnerisa kingunerisaanik illoqarfiit mikinerusut malunnaatilissuarmik innutai ikileriarsimapput, tassami inuit pingaartumik pisortani atorfeqartinneqartut ikigisassaanngitsut illoqarfinnut qitiusoqarfinnut eqiterutsinneqarsimmata. Tamannalu inoqarfinnut mikinerusunut inuuniarnikkut inuussutissarsiornikkullu annertuumik eqquinerlussimaqisoq tamatta

isertuanata oqaatigisinnaavarput, tamannalu Siumumi pitsaanusumik saattoqarnissaa siunertaralugu suleriaqinnissaq piaartumik timaliiffigineqassasoq piumasalarutigu.

Taamatut najugaqariaatsimik ingerlatsilernitta ingerlatsigaluttuinnarnittalu soorunami siunissami nuna tamakkerlugu pilersaarusiorsinnaaneq eqqarsaatigalugu pingaaruteqarluinnartutut Siumumiit isumaqarfigaarput sukumiisumik misissueqqissaartoqartariaqartoq, tassami assersuutigalugu sanaartornerup iluani aningaasalersuiffigisinnaasat inuiaqatigiinnut pitsaanerpaamik sunniuteqartinneqarnissaat pingaaruteqarluinnarmat.

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiamut nassuiaat 2015 qulequtaqartinneqarpoq ”Ataqatigiissaarineq pisariaqartinneqartoq”.

Sanaartornissanut pilersaarusiortarnerit eqqarsaatigalugit Namminersorlutik Oqartussat kiisalu kommuunit akornanni suli ullumikkornit pitsaanusumik ataqatigiissaagaalluernerunissaat nalunaarusiami matumani tikkuarneqarlunilu ujartorneqarmat Siumumiit ilaliinerput matumani oqaatigissavarput. Nuna tamakkerlugu pilersaarusiorluakkamik sanaartortoqarnissaa angallannikkullu inerisaasoqarnissaa Siumumiit kaammattuutigaarput, nunatta naligiinnerusumik ataqatigiinnerusumillu aningaasarsiornikkut inuussutissarsiornikkullu ineriartortinneqarnissaa sapinngisamik pitsaanerpaaffianeeqqullugu.

Siumumiillu uku erseqqissaatigissavagut:

- Nunatsinni qujanartumik inuuneqqortussuseq qaffakkiartormat utoqqaat amerliartorput, taamaalilluta isumagisassatigut pisussaaffeqaleriartorluta.
- Aammalu ilinniagaqarsimasut amerliartorput, taakkualu sumik ilinniagaqarsimanertik naapertorlugu nunassittarnerat eqqumiigineqarsinnaanngilaq, pisariaqartinneqarnertimmi naapertorlugu nunassittarmata.
- Nunami angisoorsuarmi inuiaqatigiit amerlanata siammaseqisumik najugaqarfeqarpugut, taamaammat pisariaqartipparput attaveqaatitigut sumiikkaluaruttaluunniit digital-liusumik sukkasuumik sullinneqarnissarput. Taamaammat siumumiit kaammattuutigissuarput Tele-p ineriartortitsiuarnissamat aningaasaqarnikkut periarfissaqartuarnissaa qularnaarneqarsimassasoq.

Nuna tamaat isigalugu pilersaarusiornermi paasissutissat pisariaqartut ataatsimoortumi toqqorsimanissaat pingaaruteqarpoq, paasissutissat toqqorteriffinni assigiinngitsuni siammarsimasut pilersaarusiornermut pisariulersitsiinnaratik, suliamut pilersaarusiornermi kigaallassaataaginnaratillu pilersaarusiap sularinerani ilusilersorneranilu aningaasartuutinut qaffassaataasarnerat pilersaarutip naammassineqarsinnaaneranut ajornatorsiortitsisinnaammat. Taamaammat Naalackersuisunit Tunngaviusumik paasissutissanut nalunaarsuiffiup pinngortinneqarnera nuannaarutigaarput, Nuna-GIS pilersaarusiortarnermut oqilisaasussaq naammassineqarnissaa pisariaqarpoq.

Pisortat pilersaarusiornerannut tunngaviusumik paasissutissat qularnaatsumik kiap akisussaaffiginerai sumiinnerilu aamma nutarterneqartarnerat pillugu pisariaqarmat Naalackersuisunit suliap taamatut isikkulerlugu ingerlanneqarnera Siumumiit naammagisimaarparput, taamaalilluni paasissutissat tunngaviusut kimit akisussaaffigineqarneri, paasissutissat aallerfimmit ataatsimit pissarsiarineqarsinnaalernissaat, paasissutissat assigiimmik tunngaveqalernissat kiisalu akeqanngitsumik paasissutissat aaneqarsinnaalernissaat nunatta siuariartortup iluaqutigissavai.

Naggataatigut nunatsinni innuttaasut pisortanit sullinneqarnerisa piffimmiit piffimmut ilaatigut apeqqutaatillugu assigiinngisitaartumik kiffartuunneqartarnerat nalunaarusiami tikkuarneqarpoq, tamassumalu sapinngisamik innuttaasunut naligiinnerusumik kiffartuussinissap anguniarneqartariaqarneranik misissuisoqartariaqarneranik oqariartuut Siumumiit piaartumik pissasoq inassutigalutigu.

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiamut nassuiaat 2016 Naalakkersuisunit aappaagu uumap malit-sigisaanik saqqummiussaqaarnissaat Siumumiit qilanaaraarput, tassanimi nalunaarusiap innuttaasut oqallinnerisa inerneru saqqummiunneqartussaassaaq, tamannalu pisortat pilersaarusiorminni sakkussarissavaat, taamatullu periuseqarluni ingerlatsinissap Naalakkersuisunit siunniunneqarmat Siumumiit iluarisimaarparput.

Siumumiit taamatut oqaaseqaateqarluta Nuna tamakkerlugu pilersaarusiamut nassuiaat 2015 tusaatissatut tiguarput.

Anders Olsen
Siumut